

zorgen veel beter vergelijkbaar met Marjana Satrapi's *Persepolis*. Satrapi is ook een kind van twee culturen, heeft een naïeve tekenstijl met vette zwart-wit accenten en hanteert hetzelfde tempo. Het tempo van *Zonder zorgen* is langzaam, de snelle Westerse levensstijl wordt gedempt door het boeddhisme en taoïsme van haar voorouders. Met zeer veel respect kijkt Yang naar het – moeilijke – leven van haar voorouders, de familiale conflicten, maar ook de moeilijkheden die vele Chinese families gehad moeten hebben tijdens het keizerlijke bewind, de oorlog en het communisme. Dit leven was zeker niet zorgeloos. Er mag dan wel vrijwel altijd de uiterlijke schijn van rust en kalmte zijn bewaard, onderhuids heeft er heel wat gebroeid. Na de communistische machtsovername moest iedereen terug naar zijn of haar geboortegrond. Yangs familielid 'derde oom', een boer die andere boeren had ingehuurd om zijn land te bewerken, ging nietsvermoedend terug. De Raad van Landarbeiders veroordeelde hem 'wegens onderdrukking van landarbeiders' tot twintig jaar heropvoeding in het werkkamp en zij sloegen hem bewusteloos. Na het horen van het nieuws over haar lievelingskleinzoon kreeg de overgrootmoeder van Yang een beroerte en stierf. 'Derde oom' hield het acht maanden vol in het werkkamp, voordat hij bezweek. In twaalf plaatjes (twee pagina's) schetst Yang de rauwe werkelijkheid. Je moet het twee keer lezen voordat dit echt tot je doordringt. Met *Zonder zorgen* en eerder de eerste twee (van drie) delen van *China* van Li Kunwu lijkt *graphic novel* uitgever Oog & Blik dé China-specialist van dit genre te worden. De kwaliteit van dit werk is hoog. Het maakt benieuwd naar wat er niet alleen óver, maar ook in China gepubliceerd wordt.

Ger Jan Onrust

Yann en Romain Hugault *Edelweiss. 1. Valentine*

(Silvester, 's-Hertogenbosch 2012),
50 blz., € 16,95

Oorlogen en andere conflicten zijn uitstekend te verstrippen. Scenarist Yann en tekenaar Romain Hugault hebben al meerdere malen aangetoond dat zij in staat zijn feit en fictie goed te combineren. Het is dan vooral Romain Hugault die met prachtige klare lijn-tekeningen 'de feiten' zo veel mogelijk tracht te verbeelden. Yann (Yannick le Penetier) levert het verhaal, en dat is voor Hugault een mooi alibi om zijn tekeningen te maken.

Het kan niet anders dat Yann de legendarische verhalen van *flying aces* Otto Kissenberth (de piloot met de Edelweiss schildering op zijn vleugel) en Georges Guynemer (van het Ooievaars-eskader) als inspiratie voor *Edelweiss* heeft genomen. Bovengenoemde namen komen niet voor in het boek (waar nog twee delen van gaan volgen), want dat zou niet kloppen met het onderliggende verhaal. Het neemt niet weg dat de strijd tussen de arrogante ridders van de lucht fraai verbeeld is.

Uitgeverij Silvester is gespecialiseerd in het uitbrengen van harde kaft strips voor volwassenen. Veel strips zijn te karakteriseren als *fantasy of science fiction*. Een andere specialiteit is 'geschiedenis met een twist'. In de *Uur U* strips is de geschiedenis net de andere kant op gegaan. Denk hierbij aan de Russen die als eerste op de maan zijn. De serie *Verborgene geschiedenis* geeft ahistorische verklaringen voor historische gebeurtenissen. En dan heeft deze Bossche uitgeverij (met een paar eigen stripwinkels) dus boeken waarbinnen verhalen binnen een zo historisch mogelijke achtergrond worden geplaatst. *Edelweiss* deel 1 geeft, in tegenstel-

ling tot de vette zwart-wit tekeningen van de magistrale striptekenaar Jacques Tardi, (letterlijk) kleur aan de loopgravenoorlog en wat zich daarboven in de lucht afspeelde.

Ger Jan Onrust

Schrijf een recensie

Wilt u ook uw mening

kwijt over een boek?

Neem dan contact op

met onze boeken-

redacteur Ben Vriesema

(beninhaarlem@
hotmail.com).

We plaatsen alleen

recensies van boeken

die aansluiten bij het

geschiedenisonderwijs.

Een recensie bevat

ongeveer 450 woorden.